

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Шеляженка Юрія Вадимовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 436² Кримінального кодексу України

Київ
20 грудня 2023 року
№ 205-3(II)/2023

Справа № 3-196/2023(365/23)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Первомайський Олег Олексійович (голова засідання, доповідач),
Городовенко Віктор Валентинович,
Мойсик Володимир Романович,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Шеляженка Юрія Вадимовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 436² Кримінального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Первомайського О.О. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. До Конституційного Суду України звернувся Шеляженко Ю.В. із клопотанням перевірити на відповідність частині першій статті 8, частинам другій, третій, четвертій статті 15, частині другій статті 34, першому реченню частини першої, другому реченню частини четвертої статті 35, статті 40, окремому припису частини першої статті 54, частині першій

статті 55, частині першій статті 62, окремому припису частини першої статті 65 Конституції України (конституційність) частину другу статті 436² Кримінального кодексу України (далі – Кодекс).

За частиною другою статті 436² Кодексу „виготовлення, поширення матеріалів, у яких міститься виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, у тому числі шляхом представлення збройної агресії Російської Федерації проти України як внутрішнього громадянського конфлікту, виправдовування, визнання правомірною, заперечення тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали збройну агресію Російської Федерації проти України, розпочату у 2014 році, представників збройних формувань Російської Федерації, іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд та груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих Російською Федерацією, а також представників окупаційної адміністрації Російської Федерації, яку складають її державні органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, та представників підконтрольних Російській Федерації самопроголошених органів, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України, –

караються обмеженням волі на строк до п’яти років або позбавленням волі на той самий строк, з конфіскацією майна або без такої“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

У провадженні слідчого управління Головного управління Служби безпеки України в м. Києві та Київській області (далі – Управління) перебувають матеріали кримінального провадження № 22022101110000288, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 11 серпня 2022 року за ознаками вчинення громадянином Шеляженком Ю.В. кримінального правопорушення, визначеного частиною другою статті 436² Кодексу (далі – Провадження).

Старший слідчий Управління 26 жовтня 2023 року вніс слідчому судді Солом'янського районного суду міста Києва клопотання про продовження строку досудового розслідування у Провадженні до 5 місяців, а саме до 3 січня 2024 року.

Слідчий суддя Солом'янського районного суду міста Києва ухвалою від 31 жовтня 2023 року задовольнив клопотання про продовження строку досудового розслідування.

Київський апеляційний суд ухвалою від 13 листопада 2023 року відмовив у відкритті апеляційного провадження за апеляційною скаргою Шеляженка Ю.В., оскільки за частиною дев'ятою статті 295¹ Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) „ухвала слідчого судді, прийнята за результатами розгляду клопотання про продовження строку досудового розслідування, оскарженню не підлягає“.

2.1. Шеляженко Ю.В. твердить, що застосування частини другої статті 436² Кодексу порушує його конституційні права „вважатися невинуватим у вчиненні злочину <...>, на звернення до Президента України <...>, на свободу пацифістського світогляду <...>, на вільне вираження своїх поглядів і переконань <...>, на свободу об'єднання у громадські організації для здійснення конституційних прав (включаючи право на звернення до Президента України)“.

На думку автора клопотання, стаття 436² Кодексу „не є чіткою, зрозумілою та однозначною правовою нормою і може застосовуватись довільно та непередбачувано, а тому порушує принцип правової визначеності як один з елементів принципу верховенства права, закріпленого статтею 8 Конституції України“.

На підтвердження своєї позиції Шеляженко Ю.В. посилається на окремі приписи Конституції України, рішення Конституційного Суду України, Кодексу, Закону України „Про Службу безпеки України“, а також на міжнародні акти, судові рішення у його справі.

3. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України; конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано (стаття 151¹ Основного Закону України).

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих приписів), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); конституційна скарга є прийнятною, якщо вичерпано всі національні засоби юридичного захисту (за наявності ухваленого в порядку апеляційного перегляду судового рішення, яке набрало законної сили, а в разі визначеної законом можливості касаційного оскарження – судового рішення, винесеного в порядку касаційного перегляду) (пункт 1 частини першої статті 77).

3.1. Шеляженко Ю.В. вважає, що остаточним судовим рішенням у його справі є ухвала слідчого судді Солом'янського районного суду міста Києва від 31 жовтня 2023 року, якою продовжено строк досудового розслідування у Провадженні до 3 січня 2024 року.

За приписами статті 369 КПК України „судове рішення, у якому суд вирішує обвинувачення по суті, викладається у формі вироку“ (частина перша); „судове рішення, у якому слідчий суддя, суд вирішує інші питання, викладається у формі ухвали“ (частина друга).

Зі змісту конституційної скарги та доданих до неї матеріалів убачається, що у справі Шеляженка Ю.В. не винесено вироку, яким його було б визнано

виправданим або винуватим, тож приписи частини другої статті 436² Кодексу не було застосовано у його справі.

Отже, конституційна скарга Шеляженка Ю.В. не відповідає вимогам статті 151¹ Конституції України, частини першої статті 55, частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Шеляженка Юрія Вадимовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 436² Кримінального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**